

Törmäpääsky vuoden projektijana

- Maastossa selvitetään vähintään törmäpääskyjen asuttujen kolojen määrää

Milloin?

Laskenta ajoitetaan välille 15.6.-10.7. Tällöin pääskyt ovat pääsääntöisesti kaikki pesimäpuuhissa ja toisaalta pesinnöissä epäonnistuneiden lintujen kolot eivät näytä vielä ”vanhoilta”.

Yksilölaskenta

Pesimäaikaan pääskyjen yksilömäärä kannattaa laskea myöhään illalla, jolloin suurin osa saapuu yöpymään pesäkoloihin. Yksilömäärän voi toki laskea päivälläkin, mutta lukema jää silloin reilusti alakanttiin. Lomakkeelle merkitään suurin samanaikaisesti havaittu yksilömäärä. Pesäkolojen tarkka laskentatulokset on projektin kannalta kuitenkin arvokkaampaa tietoa.

Pesäkolojen laskenta

Kolot lasketaan siten, että selvitetään sekä (1) kokonaiskolomäärä (2) ko. pesimäkautena käytössä olevien kolojen määrä. Pesintöjen häirintää vältetään tarkistamalla pesien ”tuoreus” kiikarien avulla, kuitenkin varsin lähellä seinämää.

Tunnista asuttu kolo

Jos pesä on käytetty kuluvana vuonna, on kolon suulla varsin selvät kulkujäljet, useimmiten kulunut kolon suun alaosa. Mikäli kolojen tuoreutta on vaikea hahmottaa, on syytä käydä vielä lähempänä tarkastamassa nopeasti tilanne ja katsoa koloa eri kulmista. Jos et ole koskaan nähnyt asuttua pesäkoloa, odota pääskyn pujahtamista johonkin koloon ja tarkkaile koloa tunnistusmielessä. Tästä linkistä näkyy asuttuja (punaisella ympäröity) ja asumattomia (sinisellä ympäröity) koloja:

<http://www.birdlife.fi/suojelu/lajit/kuvat/tormapaasky-asutut-kolot.jpg>

Toisinaan nisäkäspedot kaivavat koloja auki – laske tällainen (saman pesimäkauden) tapaus asutuksi koloksi, koska mäyrä ja muut eivät todennäköisesti kaivaisi asumattomia koloja. Mikäli on epävarma kolojen asuttavuudesta, niin kannattaa tarkentaa raporttilomakkeen lisätiedoissa.

Tarkista koko monttu!

Kaikki seinämät on syytä tarkistaa erittäin huolellisesti, sillä yksittäisiä koloja – jopa pieniä tihentymiä – voi olla piilossa melko kapeassa seinämässä, esim. piilossa paljastuneiden puunjuurien takana. Hiekkakuopat onkin kierrettävä kokonaisuudessaan läpi jalkaisin, ja kaikki seinämät on kiikaroitava huolella. Vaikka hiekkakuopilla ei lentele yhtään törmäpääskyä, niin siellä voi silti olla huomattava määrä asuttuja pesäkoloja!

Raportoidaan

Oheinen lomake toimii muistiinpanopohjana maastossa. Vie tulokset sähköiseen muotoon nettilomakkeella osoitteessa <http://www.birdlife.fi/vuodenlintu/>. Mikäli potentiaalisella kohteella ei ole lainkaan koloja tai yksilöitä, paikkatiedot raportoidaan ja kirjataan tuloksiin 0. Vie havainto erikseen tiiraan

Virtavesistöjen pesinnät

Pohjoisen joki-inventoinnit kannattaa ilmoittaa muodossa ”kolonioiden ja kolojen tiheys per kuljettu kilometri”. Toisin sanoen jokivarsia pyritään selvittämään ikään kuin linjalaskentana. Paras keino on kulkea veneellä, sillä silloin näkee molemmat törmät samanaikaisesti

Lisätietoja

Katso ensisijaisesti: <http://www.birdlife.fi/vuodenlintu/>

TAI kysy yhdistyksesi lajivastaavalta TAI valtakunnalliselta koordinaattorilta:

Santtu Ahlman, santtu.ahlman@gmail.com, 044-509 6814

Yksi pesimäpaikka per lomake! * pakolliset kohdat	KIRJOITA TÄHÄN	TULOSTETTAVA LOMAKE!
Kunta*		
Tarkka paikka*		Jos joki, ilmoita joen nimen lisäksi tarkistetun osuuden pituus kilometreinä
Pesimäpaikan yhtenäiskoordinaatit (N;E)*		Löydät koordinaatit asettamalla havaintopaikan Tiira-järjestelmän ilmoituslomakkeelle
Elinympäristö*		Vaihtoehdot: 1) maa-aineksenottoalue, 2) vesistön rantatörmä, 3) kivikko ja 4) muu.
Pesimäpaikan historia		Vaihtoehdot: 1) ei tiedossa 2) uusi (1.vuosi) 3) 2-5 vuotta 4) yli 5 vuotta 5) tauon jälkeen taas käytössä 6) hylätty pesimäpaikka 7) useita vuosia
Maksimiyksilömäärä*		Paljonko havaitsit enimmillään aikuisia törmäpääskyjä?
Kolojen yhteislukumäärä*		
Käytössä olevia koloja*		Ohjeissa kuvattu miten tunnistat
Päivämäärä*		Jos useita käyntejä, kolojen laskentapäivä
Kellonaika		Maksimiyksilömäärän laskemisen kellonaika
Havainnoitsijat*		
Maa-aines		Vaihtoehdot: 1) hiekka tai savi, 2) sora 3) kivikko ja 4) muu.
Maa-ainesottopaikan pinta-ala*		Vaihtoehdot: 1) alle 1 ha, 2) 2-10 ha, 3) 11-50 ha 5) 51-100 ja 6) yli 100 ha 7) en osaa arvioida
Kolollisia seinämiä		Esim. jos sorakuopalla pesiä useissa paikoissa (välimatka yli 50m)
Pesinnän onnistuminen		Vaihtoehdot: 1) pesinnät onnistuneet, 2) osa pesinnöistä tuhoutunut, 3) kaikki pesinnät tuhoutuneet ja 4) ei tiedossa
Poikasten rengastusmäärä		
Tuhoutumisen syyt		Vaihtoehdot: 1) luonnollinen sortuma, 2) maa-ainesotto, 3) nisäkäspesto ja 4) muu.
Lisätietoja		Tähän voi kuvata kaikkea tarpeelliseksi koettua tietoa. Mikäli vastasit johonkin pudotusvalikkoon "muu", niin kerro kyseinen muu syy tässä.